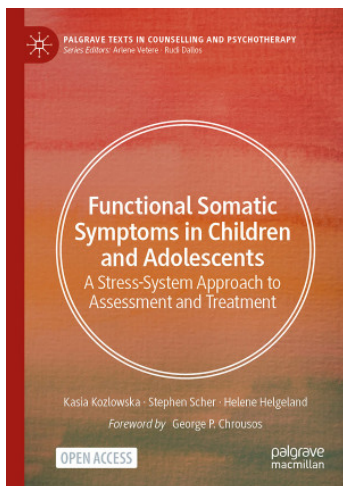

Kropp og sinn forenes

ANMELDELSER

SIMON R. WILKINSON

Overlege, dr.med., tidligere konsultasjon-liaison overlege
Oslo universitetssykehus

Kasia Kozłowska, Stephen Scher, Helene Helgeland

Functional Somatic Symptoms in Children and Adolescents

A Stress-System Approach to Assessment and Treatment. 383 s, ill. New York,
NY: Palgrave Macmillan, 2020. Pris USD 50

ISBN 978-3-030-46184-3

Du trenger ikke å løpe og kjøpe denne boken, men det anbefales hvis du ikke ønsker å laste den ned gratis. Du vet ikke at du trenger boken før du har lest den, uansett om du er lege i habilitering, barnemedisin eller barnepsykiatri, fysioterapeut, sykepleier, nevrolog, psykolog eller liknende. Boken formidler et håp og en optimisme som regel fraværende når funksjonelle somatiske symptomer behandles, særlig hos voksne. Ut fra en integrert forståelse for utvikling av stresssystemet, traumeerfaring og hjernens utvikling, formidler boken hvorfor det er viktig å komme til behandling tidlig, og hvorfor denne

behandlingen må skje før eventuelle opprettholdende faktorer, som kroppslige forandringer og pasientens og pårørendes «katastrofetenkning», har gjort pasientens smertetilstand, slitenhet, eller funksjonelle nevrologiske tilstand vanskeligere å behandle.

En slik vellykket tilnærming er, ifølge boken, avhengig av to hovedfaktorer. For det første krever den at barneleger fortsetter å utrede uklare tilstandsbilder inntil de *positivt* stiller en diagnose som «funksjonell nevrologisk lidelse» eller tilsvarende. For det andre krever den stor tillit mellom barnelegene og det flerfaglige behandlingsteamet som tar imot pasienter med denne diagnosen. Boken handler ikke om hvordan barnelegene kan oppnå pårørendes og pasientens tillit. Den handler heller ikke om hvordan legene kan oppnå tillit til det flerfaglige teamet. Den handler om hvordan det flerfaglige behandlingsteamet vurderer forandringer i alle komponentene i stresssystemet, og planlegger behandling i en prioritert rekkefølge etter en tydelig inngått avtale med pasient og pårørende. Familien er dermed alltid inkludert som en viktig del av den helsebringende behandlingsplanen.

Denne empatiske og omsorgsfulle boken var en fornøyelse å lese. Den berikes av enkelt språk og flere kliniske vignetter. Behovet for boken skyldes den langvarige inndelingen av medisin i somatiske og psykiatriske tradisjoner, uten klarhet i hvordan de kan forenes. *Functional Somatic Symptoms in Children and Adolescents* er et steg mot reintegreringen av kropp og sinn.

Publisert: 22. mars 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.1002
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. januar 2026.